

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Velkommen til kurset Norsk i barnehagerelatert dagligtale!

1. Samling
4.-5. november 2013

Aljana Tkachenko
elena.tkachenko@hioa.no
Margareth Sandvik
margareth.sandvik@hioa.no

Fornavn Etternavn 05.11.2013

Planen for i dag

Time	Tema/aktivitet
1.time	Arbeid med tekstene i bøkene, oppgaver og skriveøvelse
2.time	
3.time	
	Språklæring: Alfabetet, tall og bokstaver, klokkeslett Verb i infinitiv, presens og futurum
LUNSJ	
4. time	Datalab: logge seg på PC-en, finne websider Oppgaver knyttet til grammatikk
5. time	Oppgaver knyttet til Rammeplanen Arbeid med bloggen – skriveøvelser
6. time	Oppsummering og hjemmelekser til neste samling

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Kapittel 2

Bøyning av substantiv i tall og bestemthet:

- **En styrer** – styrer**en** – mange styrer**e** - alle styrer**ne**
 - Verb: å styre
 - Har du en kvinnelig styrer eller mannlig styrer?
- Synonymer:
 - **en leder** – leder**en** – mange leder**e** – alle leder**ne**; verb: å lede
 - **en sjef** – sjef**en** – sjef**er** – sjef**ene**
 - Bestyrer: litt gammeldags og formelt
 - På skolen: rektor
 - **En veileder** – veileder**en** – veileder**e** – veileder**ne**
- Bruk alltid ubestemt form flertall med «**mange**»
- Vi bruker ofte bestemt form flertall med «**alle**»
- Bruk alltid bestemt form flertall etter «**disse**»

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Bruk av preposisjoner

- **TIL**: brukes når vi snakker om bevegelse fra A til B
 - Jeg skal reise **til** Tyrkia. Jeg skal på besøk **til** søsteren min. Jeg skal sykle **til** butikken.
- Til senteret eller på senteret?
 - På senteret (senter som ett sted, på dette stedet skjer det noe)
 - Til senteret (da har du fokus på bevegelse, f.eks. fra barnehagen til senteret)
 - Har vært i byen eller på byen?
 - Jeg har vært på byen (= har vært på en fest)
 - På bussen eller i bussen? – begge er mulig
 - På sofaen eller i sofaen? – sitter **i** sofaen
 - På toget eller i toget? (i = inne i)
- **Vi må jobbe mer systematisk med preposisjonene**

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Hva hvis Amina skriver en beskjed til Emma?

Til Emma

Hei Emma! ☺

Jeg har time hos tannlegen mandag klokka 10.

Kan/Kunne vi bytte vakt, hvis det passer for deg?

Er det mulig å bytte vakt med deg?

Kan du tenke deg å bytte vakt med meg...?

– Viktig å gi en forklaring.

– Først mål (hva vil du?), så forklaring (hvorfor?)

ELLER

- Først forklaring (hvorfor?), så mål (hva vil du?)

- Synonymer: forklaring, grunnen, årsaken

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Rim og regler

En regle – reglen – mange regler – alle reglene

Å rime (verb)

Rimord:

Hatt – katt, bål – skål, mål, mus – hus, pus, sus, buss –
juss, suss, kluss, pluss

Kan du finne flere rimord?

– Barn som har begynt å rime, er klar for å lære å lese og skrive.

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Verb i infinitiv, presens og futurum

Infinitiv

å snakke

å komme

å lese

å kjøpe

å spise

å sove

å se

å gå

å være

å gjøre

Presens

Jeg snakker norsk.

Jeg kommer fra Polen.

Jeg leser en bok.

Jeg kjøper klær.

Jeg spiser frokost nå.

Jeg sover nå.

Jeg ser på TV.

Jeg går hjem.

Jeg er student.

Jeg gjør lekser.

Futurum

Jeg skal snakke norsk.

Jeg skal komme på besøk.

Jeg skal lese en bok.

Jeg skal kjøpe mat.

Jeg skal spise middag i kveld.

Jeg skal sove i natt.

Jeg skal se på TV i helga.

Jeg skal gå på norskkurs.

Jeg skal være hjemme i kveld.

Jeg skal gjøre hjemmelekser.

Når bruker vi infinitiv, presens og futurum?

— Infinitiv:

— Finner i ordboka, denne formen uttrykker ikke tid

— Vi bruker infinitiv sammen med andre verb

— Modale verb: skal, må, vil, kan, bør ---→ uten «å»

— Andre verb i presens: begynner, liker, prøver...---→ å

— Verb i imperativ: husk å ta med bøkene, prøv å forstå dette

— Som subjekt i setningen:

— Å snakke norsk er vanskelig. Å gå på ski er morsomt.

— I forskjellige uttrykk:

— Jeg har mye å gjøre. Det var ikke annet å gjøre enn å....Jeg vil ha noe å drikke.

— Etter en preposisjon:

— Jeg har bestemt meg for å lære norsk ordentlig.

— Jeg gikk til butikken for å kjøpe mat.

Når bruker vi infinitiv, presens og futurum?

— Presens:

- Om det som skjer nå:
 - Vi lærer grammatikk. Vi leser. Vi er på norskkurs. Jeg bor i Norge nå.
- Om noe generelt, som skjer alltid eller vanligvis:
 - Vann koker ved 100 grader. Jeg reiser til Syden hver sommer.
- Om noe som skal skje i framtid:
 - Jeg er på jobb i morgen. Jeg reiser om to dager.
- Om noe i fortid for å gjøre fortellingen mer levende:
 - Han satt og leste i avisa. Plutselig kommer noen. Han går til døren og ser...

— Futurum:

- «skal»: om noe som man har planlagt (noen har bestemt)
- «vil»: om noe som ikke er planlagt, når man regner med at noe vil skje, men man kan ikke bestemme
 - Det vil regne i morgen.
- «kommer til å...»: det kommer til å regne i morgen.

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Oppgave

- Å lære: Jeg har lyst **til** å lære norsk.
Jeg har lyst **på** en kopp kaffe.
- Lære: Jeg skal lære norsk. Jeg vil lære norsk. Jeg må lære norsk.
- Lærer: Jeg lærer hver eneste dag. Jeg lærer nye ord hver dag.

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Øvelser på datalab

- Slå på datamaskinen
- CTR + ALT + DEL ---→ logge seg på med brukernavn og passord
- Finne en nettleser (browser), f.eks. Firefox, Internet Explorer
- Skrive inn adressen du vil besøke
- Åpne et dokument i Word eller et annet tekstbehandlingsprogram
- Skrive en tekst om seg selv
- Lagre teksten slik at du kan finne den igjen
- Sende dokumentet på e-post til noen

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Hva skal vi finne på nettet

- Bloggen vår
 - Gå på www.google.com
 - Søk på disse ordene: «barnehagenorsk», «blogg», HiQA

Prøv å finne andre ting:

- Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver
- Temahefter
- Øvelser med grammatikk
- Google – søke på ord og hvordan de brukes og søke på bilder
- LEXIN

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Oppsummering og bloggskrivning

- Hva har du lært i dag?
- <http://blogg.hioa.no/barnehagenorsk/>
- Hva likte du best på denne samlingen?
- Hva var mest nyttig på denne samlingen?
- Hva kan vi gjøre annerledes neste gang?

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Det vi ikke rakk å gå gjennom, men som kan være nyttige å repetere!

- Alfabetet - bokstaver
- Tall
- Klokkeslett

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Alfabetet og alfabetsangen

- Lyder og bokstaver
- Skal vi synge?

Alfabetsangen:

- Vanskelige bokstaver

O – U

I – Y

E – Ø

A – Æ

A så lett som bare G og og

og og L og og og så en liten

Q og og W X så lett

- Kan du stave navnet ditt? og til slutt hva kommer så .

Æ – Ø – Å

|

Bokstav ≠ lyd

- Det er flere lyder i norsk enn det er bokstaver i det norske alfabetet

- Hva er forskjellig i uttalen av disse ordene: tak – takk?

- Ikke alle norske lyder har en bokstav

- Hvor mange vokale lyder er det i norsk?

- Hvilke vokaler er vanskelige for deg? Hvorfor er de vanskelige?

- Hvor mange lyder (NB: ikke bokstaver) uttaler du i følgende ord?

mange, stjerne, perler, kardemomme, hvordan, bord, kurs, norsk

OBS: språklyder ≠ bokstaver!

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Husker du tall på norsk?

- Tall 1 - 10
- Tall 11 – 20
- Tall 20 – 30
- Tall 20 – 100
- Tall over 100

Øv hjemme med nettoppgaver:

http://norsk123.cappelendamm.no/c609770/flashoppgavesamling/vis.html?tid=669060&strukt_tid=609770

Spør hverandre:
Hva er ditt
telefonnummer?

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Ordenstall

- Rekkefølge
 - Første, andre, tredje, fjerde, osv.
- Kan du si følgende datoer på norsk:
 - 4. november
 - 5. november
 - 31. oktober
 - 7. september
 - 8. august
 - 18. august
 - 24. desember
 - 17. mai

Husk punktum i skrift!

Når har du bursdag? Når er du født?

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

Hva er klokka?

– Dårlig tid – god tid

– Nå er det **på tide** med lunsj!

Presentasjonens tittel | 05.11.2013

